

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2016 – 2017****Probă scrisă****Limba și literatura română****Model**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I**(40 de puncte)****Citește următorul text:**

Când mi s-a dat ordin să trec cu detașamentul de pază pe Nistru, am salutat cu multă bucurie aceasta noutate. Și m-am bucurat cu atât mai mult cu cât vedeam mutra plouată a camarazilor mei de batalion: adio vinul bun, fetele vesele și viața asta cu sindrofii, cu baluri, cu întâlniri furișe de orașel basarabean, care, la urma urmei, oricât de mic, oricât de strâmt și de noroios o fi, e totuși un orașel.

Pentru mine, ordinul venea tocmai la timp. Într-o bună dimineață, zorile mă găsiră lângă o lungă masă, pe care cărțile o ocoliseră de mii de ori în goana celui mai accelerat chemin de fer pe care l-am văzut vreodată în proaspăta, dar încercata mea carieră de jucător de cărți. Aveam dinainte-mi exact suma de lei douăzeci, cu care începusem pontajul. În timpul nopții, suma asta crescuse fantastic, scăzuse brusc ca un termometru sub năprăsnicia crivățului siberian, se ridicase iarăși, îmi îmbrâncise inima în aceleași subite și sufocate oscilații pe care le făcea norocul zănat venind spre mine și parăsindu-mă, de atât de nenumărate ori, într-un atât de restrâns timp!

Hârtiuța albastră de dinainte-mi, atât de lipsită de valoare în vremurile astea tot atât de bune și tot atât de rele ca oricare altele, mă dezgusta cu desăvârșire. Un semn pe care i-l făcusem cu creionul înainte de a o arunca în iureșul jocului, dintr-o curioasă obișnuință, îmi stârni un zâmbet de silă pe buzele uscate de fumul țigaretelor și de vinul văpsit cu astringente boieli sângerii. Aveam în față chiar hârtia cu care pornisem cu douăsprezece ore înainte în căutarea unui noroc factice.

Cu un gest teatral, o arunca dinaintea noului bancher și, fără să mai aștept care-i este soarta, plecai cu un aer de inspirat, strângându-mi umerii înfiorați de plăcutul venin al vârfuri lor de ace pe care le înfig în sângele moleșit nopțile pierdute. Însă înainte de a mă duce la cazarmă, mă îndreptai spre poștă. Și acolo, pe pupitrul scâlciat, în praful stârnit de măturoiul omului de serviciu, am compus o vastă comandă către una din cele mai mari librării din București. Am cerut numai cărți serioase, mai mult de știință: istorie, filosofie, chimie, fizică, matematică, Sfânta Scriptură, Coranul, Iliada și o grămadă de texte latinești și grecești, cu două enorme dicționare: atât cât să-mi ajungă pe doi ani de zile, ca să mă satur de cetit și de învățat. De altfel nu eram la prima mea hotărâre de a înlocui cărțile lui Grimaud cu cărți propriu-zise! Dar până acum nu facusem decât mici încercări. Comandam câteva romane și câteva volume de versuri și cu asta credeam ca am sfârșit-o cu nopțile pierdute.

(Gib

I.Mihaescu, „**Rusoaica**”)*astringente*=care contractează tesuturile organismului*boieli*=vopseli**A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.**

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *mutra*, *nenumărate* **4 puncte**
2. Transcrie două cuvinte formate prin derivare din primul alineat al textului dat. **4 puncte**
3. Transcrie diftongii din cuvintele: *aveam*, *aceleași*. **4 puncte**
4. Menționează rolul cratimei din următoarea secvență: *mi s-a dat ordin*. **4 puncte**
5. Transcrie un epitet și o inversiune și explică-le. **4 puncte**
6. Explica semnificația fragmentului dat. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 150-200 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la genul epic a fragmentului citat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi patru trăsături ale genului epic;
- să prezinți detaliat două trăsături ale genului epic, valorificând fragmentul dat;
- să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea

(36 de puncte)

Citește următorul text:

Nistrul izvorăște în Carpații Orientali (pe versantul de nord-vest al Muntelui Rozluci, în Ucraina, la altitudinea de 760 m) și se revarsă prin limanul omonim în Marea Neagră. Sectorul superior al Nistrului se află în Ucraina.

În limitele Republicii Moldova, fluviul poate fi divizat în următoarele sectoare: de la Naslavcea (cea mai nordică localitate din Republica Moldova) până la Purcari, unde hotarul Republicii Moldova se întâlnește din nou cu al Ucrainei. În sectorul de mijloc, trece prin văi înguste și adânci, cu lățimea de 1,5–3 km și versanți puternic înclinați. Valea are, predominant, forma unui canion, fiind sculptată în roci dure (calcar, gresie, granit). Lățimea luncii variază de la câteva zeci de metri până la 1 km. În aval de la orașul Camenca, lunca este inundată de apele lacului de acumulare Dubăsari. Un rol deosebit în formarea albiei îl are ieșirea la zi a rocilor dure, care contribuie la formarea unor repezișuri și praguri, cele mai cunoscute fiind Cosăuți (raionul Soroca), unde în albie apar roci cristaline. Afluenții principali sunt cei de stânga (Camenca), și Răutul, afluent pe dreapta.

În cursul inferior valea fluviului se lărgeste, atingând 16–22 km la vărsarea în liman. Versanții văii sunt asimetrice: cel drept este, în mare parte, puternic înclinat și înalt de 100–150 m, iar cel stâng mai domol, cu înălțimea de 30–70 m. Afluenții fluviului îi influențează regimul doar în perioada primăverii, când are loc topirea zăpezilor.

Wikipedia

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:

– de unde izvorăște râul Nistru;

– cât atinge valea fluviului în cursul inferior.

4 puncte

2. Scrie sursa de unde este extras fragmentul.

4 puncte

3. Menționează genul și cazul substantivelor subliniate în textul dat.

4 puncte

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: Afluenții fluviului îi influențează regimul doar în perioada primăverii, când are loc topirea zăpezilor.

4 puncte

5. Transcrie două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora:.

Un rol deosebit în formarea albiei îl are ieșirea la zi a rocilor dure, care contribuie la formarea unor repezișuri și praguri, cele mai cunoscute fiind Cosăuți (raionul Soroca), unde în albie apar roci cristaline.

4 puncte

6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă prin pronumele relativ *care*.

4 puncte

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută pe malul Nistrului. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 p.; coerența textului – 2 p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 p.; ortografia – 3 p.; punctuația – 3 p.; așezarea corectă a textului în pagină – 1 p., lizibilitatea – 1 p.).